

Постижения и отличителни черти на модерното изкуство. Отражението му във формообразуването на съвременната предметно-материална среда.

Отличителните черти от теченията на модернизма през погледа на художествената призма.

С развитието на човечеството и изкуството преминава през различни периоди на усъвършенстване и опознаване на средата, в която съществуваме. Основните дейности на творците винаги са били свързани със създаването на интелектуален продукт, базирани на натрупаните в миналото символи и знаци съпътстващи абстрактното ни мислене. Следва да споменем една от основополагащите цивилизации - Египет. С нейното създаване се появяват доста по-сложни социален строй и среда, като вече не говорим толкова за оцеляване, а за силно себеосъзнаване, нови и различни цели в съграждането на заобикалящата среда. Намесата на изкуството вече не само играе ролята на средство за комуникация, а извършва нова и различна в основната си функция. Етапът в който се намира човечеството поставя нови задачи пред художествената дейност, базирани на новопородените нужди. С пораждането на тези нужди и натрупването на нови познания, изкуството и художествената дейност се преобразяват в основополагаща част от новия ред, като неговата основна функция е да поддържа и подкрепя висшите институции и слоеве на обществото. В Египет основната функция на изкуството е била да представя отминалите владетели и фараони чрез възприетите похвати от отминали епохи. Сред прийомите на художествената намеса, и в частност художниците в Египет, се проявяват композицията, базирана на т.нар. вертикална перспектива, значението на цветовете, плоските и не триизмерни образи. Вертикална перспектива представлява начин на композиране, състоящо се от йерархично изрисувани образи, като се подреждат по големина и височина в изображението. По-важните образи са съответно по-големи и по-високо поставени в композицията.

Това съотношение на човешки потребности и изкуство продължава, и през следващите етапи на човешко развитие - в различните моменти от историята, под различна форма, но с едни и същи художествени прийоми. Художниците в изобразителното изкуство са си служели в работата с образи от заобикалящата ги среда, с

цел подстигане на нуждите в съответното общество. Изображенията винаги са били базирани на природните и човешки образи.

Тотална промяна в разбиранята и в създаване на изкуство следва в началото на XIX век сл.н.е. Политически и икономически причини, ситуации, пораждащи негодувание, провокират появата на първите авангардно мислещи автори, които търсят начин да пресъздадат своето разочарование. В този момент вече познатото и клиширано осляняне на заобикалящата среда бива недостатъчно за изразяване на духовния свят на художника. Около Първата световна война и предшестващите политически и икономически причини в Европа се зараждат първите авангардни движения като опозиция на случващото се в този момент. Творецът и произведението на изкуството вече не са неразделна част от даден строй, а както казва Пикасо: „Живописиста не се създава за да окрасява апартаменти. Тя е инструмент за война.“. На този етап художниците вече не са част от обслужващ персонал на високопоставен авторитет или институция. Оформя се епохата на модернизма, като за разлика от миналите етапи в изкуството, не се отричат само естетическите идеали на отминалия период, но и познатите средства, методология и вложено значение в създаването на едно произведение на изкуството. Вдъхва се ново рамково значение на познатите изразни средства съставлящи една композиция – цвят, обем, линия, форма, пространство – като боравенето с тях бива изцяло в синхрон с вътрешната идеология и душевно състояние на художника. Изкуството добива изцяло абстрактен характер, като в създаването на една картина или скулптура водеща е емоцията, павирайки пътя на последващото развитие на човечеството, до ден днешен. Авторите в изящните изкуства представят пред широката аудитория нов вид изкуство, изчистено от познатите ни досега образи. Последвалите авангардни течения, които до ден днешен биват неразделна част от развитието на предметно-материалната среда, прибъгват до всякакви непознати до този момент способности, в изграждането на произведение на изкуството. В кубизма се появява колажната техника, в дадаизма за първи път най-обикновен предмет от бита бива представен за произведение на изкуството.

Изкуството на модернизма е доста напред във времето като идеология и абстрактния му характер не винаги е бил напълно разбран от широката публика. Това се поражда от все още неспособността на хората, да откликнат на дълбоко заложените си в

личността познания за новите обекти, създавани от художните по това време. Докато в миналото развитието на предметно-материалната среда е била тясно свързана с изкуството, то в случая с модерната епоха, абстрактното звучене не съвпада с достигнатото технологично и духовно ниво на човечеството.

Проследяваме преките връзки между авангардните движения в изкуството от началото на миналия век, и развитието на предметно-материалната среда в последващите десетилетия. От кубизма насам различните авангардни движения в изкуството се отличават с много характерно звучене, като всяко следващо се случва посредством отхвърлянето на прийоми от предишната ера или движение. Похват, познат в цялата история на изкуството, отхвърлянето на добре познатото старо и в следствие неговото преоткриване с нови средства и идея, е една от основните движещи сили в развитието на човешката цивилизация.

Абстракционизмът като течение, се превръща едновременно в зададено условие и в цел в почти всички сфери на изкуството на XX век. Пабло Пикасо е един от художниците без разглеждането на чието изкуство, абстракционизма и идеята на модерната абстракция остава немислима, или по-скоро отчасти лишена от смисъл, тъй като се явява един от основоположниците на чистата абстракция в живописа. Вероятно повратна година в творчеството на Пикасо е 1905 г., след която приключва така наречения си „Син период“, характерен с лирични и меланхолични настроения, за един много по-енергичен стил на себеизява. Рисува платното „Госпожиците от Авиньон“ (ил. 1) през 1907 г. като отговор и интерпретация на платното „Радостта от живота“ на Анри Матис. Самият Анри Матис счита картината „Госпожиците от Авиньон“ за възмутителна и се чувства обиден от Пикасо, но въпреки всичко двамата остават приятели и съперници, като се повлияват осезаемо в творчеството си един от друг. Самата картина на Пикасо се счита за едно ново начало в начина на интерпретиране на образите – композиция от пет голи тела и натюрморт, силно деформирани в начупена форма, ъгловатите фигури. Методичното изобразяване включва начупването на формата на фасети и ъглово-клиновидни форми, с включена светлосянка, която придава особена триизмерност на фигурите. В този си вид историци разглеждат произведението, като нов начин на изразяване - според тях Пикасо е създал нова материя, формите изглеждат прозрачни или стъквени. (Janson, H.W., Janson.F.A. 2004, с. 156) В този си вид и предвид новите етапи на развитие в изкуството,

самото произведение вече се смята не за отражение на външния свят, а като светът изобразен в платното - самостоятелен, действащ на различни от познатите принципи.

След участие в изложба на тази картина, Луи Воксел дава име на новото движение, чийто пряки създатели са художниците Жорж Брак и Пабло Пикасо – именно Кубизъм.

Кубизмът като движение бива разделен на два периода в исторически план – аналитичен и синтетичен.

Аналитичния кубизъм от историците не се счита за абстрактно движение, то трае две години в периода от 1910-1912 г., като в този период Жорж Брак и Пабло Пикасо създават нов художествен прочит, благодарение на когото „анализират“ формите и ги разчупват в пространствата на картинните равнини. В най-сложният период от аналитичния кубизъм, той бива наричен „херметичен кубизъм“ покрай невъзможността за голямата публика да различи изобразените елементи, сюжети и идеи в картините на двамата художници. (Божков 2014, с.286)

След 1912 година се появява синтетичният кубизъм, разработен на базата на аналитичния кубизъм. Жорж Брак и Пабло Пикасо покрай опита им от аналитичния кубизъм и създаването на знаците, се обръщат към по-прости и по-плоски форми на изразяване във вида на колажната техника, като наслагват различни обекти, които са ги впечатлили върху картинните равнини. В намесата върху картинната равнина се наблюдават всякакви предмети от околния живот – парчета вестник, кутии от цигари, карти за игра, нотни писма (ил 2.) . Двамата автори се съсредоточават върху употребата на разнообразни отпадъчни материали, които апликират върху техните платна, а в последствие и дорисуват, за да създадат репрезентативен характер на картините.

Това се превръща и в основна разлика между двете течения, въпреки разчупването на формата и търсената деструкция: в аналитичния кубизъм все още се наблюдават заченки и перспективни изкривявания, пространства наподобяващи картините от Ренесанса, докато в синтетичния кубизъм вече няма такова присъствие и привидно чувството за пространство е сведено до минимум и/или пълната му липса.

Футуризм – художествено направление, появило се в Италия 1909 година със създател Филипо Маринети. С раждането на движението, Маринети пише и манифест, който

публикува във вестник Ле Фигаро същата година. В основата на движението отново присъства отвращението от случващото се до сега и крайното желание за различаване на художниците от икономическите и политически процеси. Футуризмът черпи вдъхновение от кубизма, с тази разлика, че основните изразни средства са добре познатите стари платна и бои. Движението засяга голям брой от различните изкуства като живопис, графичен дизайн, индустриален дизайн, керамика и др.

В създаването на произведения на изкуството в концепцията на футуристите спада любовта към съвременната заобикаляща предметно-материална среда. Основа във всички произведения на изкуството с разпознаваем до абсолютно абстрактен характер, е изразяване на движението на автомобилите, самолетите, животът в града. Като начин на художествен изказ се наблюдава пулсирането, ритмичните раздвоявания, разтроявания и пр. в създаваните образи. (ил. 3)

Супрематизъм – Създаден през 1915 година от руския художник Казимир Малевич. Може да се каже, че това е единственото течение в изкуството до ден днешен, което е създадено само от един единствен човек, чиято идеология и концептуална база не бива споделена с никого. Отново вдъхновен от предходните две движения – кубизъм и футуризм, Малевич се обръща философски към абсолютната абстракция. Твърдението, че свеждането на всички елементи до прости геометрични фигури с локални тонове са потопени в бялата бездна на платното, дава наименованието на супрематизма.

Една от главните идеи в супрематизма се обобщава в това, че не съществуват вещи в чисто утилитарен вид и повече от 95 процента от вещите се създават от усещането за тяхното пластическо изражение. (ил 4, 5)

Конструктивизъм – движение в изкуството, създадено през 1919 година като пореден бунт към автономното изкуство. Като насока с пряк социален характер, конструктивизма получава широк отзвук в архитектурните постройки, графичния дизайн, индустриалния дизайн, театъра, киното и др. Конструктивистите си поставят за цел създаване на изкуство, в което зрителя да може да бъде пряк участник - като по времето на студената война авторите излизат на улиците и работят заедно и пряко с публиката. Смята се, че конструктивизма е пряко развит на основата на футуризма и бива база за следващите

течения, а именно Де'Стил, а също така и като основа в принципите на създаване на Баухаус.

Конструктивизма си служи със същите художествени послания, като супрематизма, но с тази разлика, че не се влагат мистични значения на геометричните форми. (ил. 6, 7.)

След краткият преглед на фундаменталните движения от началото на модернистичната ера, павирали пътя на изкуството до днес, следва преглед на тяхното ясно отражение и силно влияние в актуалната предметно-материална среда, дело на някои от най-известните дизайнери и архитекти.

Вероятно едно от най-тиражираните имена в съвременната архитектура и дизайн е това на Даниел Либескинд. Роден на 12 май 1946 година, в семейство на полски евреи оцелели в Холокоста, Даниел Либескинд емигрира в Америка на тринадесет годишна възраст. В началото на своя жизнен път, Даниел Либескинд се занимава с музика, свири на акордеон. През 1965 година получава американско гражданство, през 1970 завършва бакалавърска степен „Архитектура“, а през 1972 магистърска степен по „История и теория на архитектурата“. В следствие става преподавател и професор по архитектура, като преподава в множество университети по света. Първата реализирана сграда на Либескинд, е музей Феликс Нусбаум Хаус (Felix Nussbaum Haus). (ил. 8.) В оформлението на Felix Nussbaum Haus можем да различим силното влияние на кубизма и деконструктивизма – течение, повлияно също така от кубистичното направление от началото на XX век. Различните преходи от сградата са ясно изразени, с различно формообразуване и използвани материали, връщащи ни назад във времето като дежа вю за колажите от синтетичния период на Жорж Брак и Пикасо. Неправилните кубистични форми на отделните елементи от сградата са свързани привидно помежду си, чрез линиите на прозорците, вратата и други привидно декоративни елементи в архитектурата. Този композиционен похват съединява в едно цяло архитектурата на музея, като създава впечатление за мислена художествена намеса с молив. Спрямо скулптурите това е основен похват за овладяване на пространството и спомага за лишаване от чувство за случайност, създавайки паралел между архитектурата и изящните изкуства.

В творчеството на Либескинд ярко се отличава и друго произведение на архитектурното изкуство. Run Run Shaw Creative Media Centre е сграда част от университет в Хонг Конг. Даниел Либескинд я създава съвместно с група Leight и Orange ltd. през 2011 година (ил. 9). Смятана за архитектурна икона, сградата носи две награди на авторите, като в проектирането и изпълнението личи вдъхновение от скъпоценни камъни. Либескинд създава учебна сграда без архитектурен паралел до този момент, като сред многото плюсове на по-скъпата и сложна архитектура е боравенето със светлината. Няма оставено вътрешно пространство без досег на слънчева и дневна светлина. В много книги за интериорен дизайн и архитектура се смята за правило външната архитектура и вид на сградата да бъдат пренесени и в интериорното оформление. В Run Run Shaw Creative Media Centre, това така наречено правило е изпълнено блестящо: не присъства нито един излишен елемент, който да няма общо с цялостния търсен вид. От осветлението, през стълбищното пространство и оформлението на стените ясно личи единната концепция на авторите и търсенето, разбирането на всяка една линия.

Друго известно име от съвременната архитектура и дизайн е Заха Хадид. Родена на 31 октомври 1950 година, в Багдад, Ирак. Израства в къща, чиято архитектура е пряко вдъхновена от Баухаус. Завършва архитектура в Лондон, като след това дълги години работи със своите професори, които я окуражават в бъдещата ѝ работа, мотивират я да не се отказва от трудно осъществимите ѝ идеи на този етап. В четвъртата си година от обучението си като архитект, Заха Хадид създава проект за хотел на базата на супрематизма, наречен „Тектониката на Малевич“ (ил. 10). Малевич и изкуството в модернистичния период оказват голямо влияние в работата на Захид и до ден днешен, като подхода ѝ се смята за основополагащ в ново движение, наречено „Неофутуризм“. Характерно в дизайна и архитектурата, която Заха Хадид създава е силното изтегляне на закръглени линии и рядко начупване на формите.

Сред първите ѝ работи е ресторант “Moonsoon” (ил. 11). Тук характерни са криви и силно издължени линии в подхода на интериорното оформление; силно наподобяващи влиянието и изразните форми на Малевич и конструктивизма; абстрактен интериор без намеса на флора и фауна, без образи – досущ като картина от началото на XX век.

Първата изложба на Заха Хадид, посветена на нейната работа в областта на интериорния дизайн се случва в Съединените американски щати, музей на изкуствата във Филаделфия, 2011-2012 година (ил. 12). В изложените работи най-ясно личи влиянието на един от най-големите скулптури в историята на изкуството – а именно Константин Бранкузи. Смятан за бащата на съвременната скулптура и основоположник на модернизма, Бранкузи предлага нов прочит на формата при създаването на скулптура. В неговото творческо търсене се забелязва силното отношение към формообразуването, което е базирано на рязките преходи и влагането на напрежение в закръглените линии. Отсичането с мяра и мисъл на различните повърхнини Вероятно един неслучаен паралел на пръв поглед Заха Хадид и Константин Бранкузи споделят една теза „Има идиоти, които дефинират изкуството ми като абстрактно; и въпреки това, това което наричат абстрактно е най-реалистично“

Човекът променил съвременния дизайн и стопил границите между изящните, приложните изкуства и дизайна е Крис Бенгъл. Американец роден на 14 октомври 1956 година в Охайо. Завършва бакалавърска степен и в последствие магистърска в сферата на индустриалния дизайн. Крис Бенгъл става първият американец главен дизайнер на BMW, нает на работа през 1992 година. През 1999 година създава концептуалното BMW Z9 (ил. 13), което бива прието от широката публика с доста разногласия. Въпреки това, радикалната за времето си концепцията превръща Бенгъл в основоположник на съвременните методи във формообразуването на автомобилния дизайн, като 2 години по-късно на базата на концептуалния автомобил, Крис Бенгъл в екип с Адриан Ван Хоодонк представят автомобил BMW 7 (E65) серия (ил. 14). Използваният нов дизайнерски подход във формообразуването на BMW-то създава много скандали между автомобилни дизайнери от различни компании и широката публика. По отношение на външния вид на колата няма повече от две мнения – хората или я обожават или я ненавиждат тотално. Крис Бенгъл казва за новата дизайнерска линия, черпеща пряко вдъхновение от деконструктивизма, че колата може да не изглежда добре на снимки, но е крайно желателно да бъде видяна на живо и след това обсъждана и осъждана. В скандалната визия на модела седи и огромната разлика между миналото поколение на автомобила –

който бил решен твърде консервативно. Това повдига и много петиции и желания отправени към ръководителите на BMW да уволнят Крис Бенгъл. Въпреки всичките нападки, след успешното защитаване на тезата си относно бъдещата дизайнерска линия на BMW, гласяща – всеки еволюционен етап трябва да бъде последван от революционен, който следва отново да бъде последван от еволюционен етап и т.н. – моделът на BMW 7 (E65) се превръща в най-продаваната лимузина в историята, ясно затвърждавайки тезата за новото-старо течение от модернизма в автомобилния дизайн.

През 2009 година неочаквано Крис Бенгъл напуска BMW. След като запечатва името си в историята на автомобилостроенето и използвайки 16те години прекарани в Германия, като основа за следващи творчески изяви, Крис Бенгъл става основен съветник към дизайнерските екипи на Самсунг. В тясна колаборация и 3 поколения на мобилни телефони, след наемането му, Бенгъл спомага за създаването на иновативните заоблени екрани и “Edge” (в превод ъгловата/на ръба) визия на смартфоните (ил. 15).

Друго много известно име, чието участие в съвременната предметно-материална среда не може да остане незабелязано и неописано е това на Аниш Капур. Роден на 12 март 1954 година в Мумбай, Индия. Завършва висшето си образование в Лондон. В ранните си години на творчество, Капур намира вдъхновение от работите на ромънския художник Пол Ногу. Аниш Капур добива популярност през 80те години на миналия век, заради геометричните и биоморфни черти в неговите скулптури. Създадени от познати материали като гранит, варовик, пигменти, мрамор, първите му скулптурни работи ярко оцветени, обикновено монохромни. В подхода на изложението на работите, оцветени с пигмент прави впечатление и поръсването на мястото където са поставени. Този подход спрямо артиста създава чувство за връзка между изложените произведения на изкуството, като също така създава и чувството, че от части произведенията не са там.

През 1995 година, Аниш Капур преоткрива огледалните повърхности и започва да работи с полирана неръждаема стомана. Работите му започват да се отличават с ясно подчертаното изкривяване и загубване на чувството за форма в пространството. Първата му голяма като мащаб работа е „Таратантара“ (ил. 16), създадена през 1999 година в

Англия, висока цели 35 метра. Следва работата „Марсияс“ (ил. 17) състояща се от 3 металните пръстена, свързани помежду с PVC мембрана, която е широка цели 320 квадратни метра и се помещава временно в Tate галерия за модерно изкуство. През 2001 година, Капур създава скулптурата „Небесно огледало“ (ил. 18), която отразява небето или околната среда, като създава впечатление за дупка в пространството. През 2006 година, Капур създава „Портала на облака“ (ил. 19) след спечелен конкурс, 110 тонна скулптура от неръждаема стомана, отново с огледален ефект, намираща се в Милениум парк, Чикаго. За нея автора казва, че се е вдъхновил от течния живак. В самото изграждане на това произведение на изкуството е имало много съмнения от технолози и художници, защото размерите и тежестта на скулптурата са били разглеждани като непосилни за изпълнение. Въпреки всичко съумяват да се справят с трудната задача и скулптурата се превръща в истински хит и атракция за туристи, минавачи, а благодарение на безшевния си външен вид и огледални свойства – сред най-сниманите и известни обекти в предметно-материалната среда.

Ник Хорнби е млад автор пренасящ историята на изкуството и в частност скулптурата на едно ново ниво. Роден през 1980 година в Англия, където учи до 2007 година и работи до ден днешен. Хорнби създава скулптурите си на база силуети от историята на изкуството, използвайки последните тенденции в дигиталните технологии. (ил. 20) Така създава триизмерни работи, които от различни гледни точки наподобяват силуетите на различни произведения на изкуството. Използва познати материали като смола, бронз и мрамор; запазвайки вида на дигитално създаден модел, Хорнби собственооръчно изгражда своите скулптури. Като част от концепцията си, автора представя идеята за изследване на нови светове, чрез един различен поглед в историята на изкуството.

Сам Кирнсайд също млад автор с интересен подход в изграждането на своите произведения на изкуството. Работи предимно с класическа медия – маслените и акрилни бои, но за разлика от конвенционалните художници, Кирнсайд издига възможностите на

боите на ново ниво. Размазва боята с шпатула или много груба чета върху стъкло, след време като изсъхнат ги изтъргва, прекомпозира, снима и разпечатва като десени върху модни аксесоари. Макро снимките с висока резолюция се превръщат в тотален хит на пазара и в момента художникът работи с множество от големите фирми за моден дизайн.

Библиография:

1. Божков, К., (2014). Виртуозност и живопис. Национална Художествена Академия, София.
2. Ларченко, Д, Келле-Пелле, А.(2009). Интериор. СофтПрес ООД, София.
3. Hearn, F., (2003). Ideas That Shaped Buildings. The MIT Press. London.
4. Janson, H.W., Janson.F.A. (2004) HISTORY of ART. Pearson Education. New Jersey.

Илюстрации:

Ил. 1. „Госпожиците от Авиньон“, Пабло Пикасо 1907 г.

http://www.moma.org/explore/conservation/demoiselles/images/demoiselles_NewFINAL.jpg

Ил. 2. Натюрморт с плетен стол. Пабло Пикасо 1912 г.

<http://www.arthistoryarchive.com/arthistory/cubism/images/PabloPicasso-Still-Life-with-Chair-Caning-1911-12.jpg>

Ил. 3 Нападането на копиеносците, Умберто Бочони, 1915 г.

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/2/2b/Umberto_Boccioni_-_Charge_of_the_Lancers.jpg

Ил. 4. Супрематизъм – Супрематизъм, Малевич 1916 г.

http://www.artexpertswebsite.com/pages/artists/artists_1-z/malevich/Malevich_Suprematism.jpg

Ил. 5. Супрематизъм – композиция „Бяло върху бяло“, Малевич 1918 г.

http://41.media.tumblr.com/tumblr_mdamluNYDu1qc29k6o1_1280.jpg

Ил. 6. Конструктивизъм – „ProunVrashchenia“ El_Lissitzky. 1919г. <https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/236x/99/15/90/99159084109469ea014655ddeda3c64d.jpg>

Ил. 7. Конструктивизъм – агитационен плакат на Маяков.

<http://anysite.ru/img/publication/253.jpg>

Ил. 8. Felix Nussbaum Haus – Даниел Либекинд, 1998 г.

<http://www.historiasztuki.com.pl/ilustracje/ARCHDEKONSTR/DK-L-FelixNussbaumHaus.jpg>

Ил. 9. Run Run Shaw Creative Media Centre – Даниел Либекинд, 2011г

<http://libeskind.com/work/the-run-shaw-creative-media-centre/>

Ил. 10. Тектониката на Малевич – Заха Хадид, 1976 г.

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/en/2/23/Zaha_Hadid_-_Malevich's_Tektonik.jpg

Ил. 11. “Moonsoon” – Заха Хадид, 1990 г.

http://www.elcroquis.es/media/public/img/Reediciones/Zaha_Hadid/15-MOONSOON_big.jpg

Ил. 12. Изложба „Форма в движението“ – Заха Хадид, 2011-2012 г.

http://www.designboom.com/weblog/images/images_2/bora/10zahahadid_forinmotion/zhe02.jpg

Ил. 13. BMW Z9 – Крис Бенгъл, 1999 г. [https://s-media-cache-](https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/originals/e1/dd/d9/e1ddd988fcbabc46e857639daee167b0.jpg)

[ak0.pinimg.com/originals/e1/dd/d9/e1ddd988fcbabc46e857639daee167b0.jpg](https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/originals/e1/dd/d9/e1ddd988fcbabc46e857639daee167b0.jpg)

Ил. 14. BMW 7 (E65) series. – Крис Бенгъл,

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/f/fe/BMW_E65_front_20080121.jpg

Ил. 15. Samsung Galaxy s6 Edge – Крис Бенгъл,

<http://www.samsung.com/uk/common/next/pdp-wow-assets/unpacked1/gs6edge-features/galaxy-s6-edge-exquisitely-crafted-desktop.jpg>

Ил. 16. „Таратантара“ – Аниш Капур, 1999

http://www.jjcarter.com/images/content/images/case_studies/Tarantara/bed1efe2bfb216ceadfe4494c371ccd75df769be_495.1.jpg

Ил. 17. „Марсияс“ – Аниш Капур, 2001 г. http://www.plastics-themag.com/uploads/paragraphe/1122_main.jpg

Ил. 18. Небесно огледало – Аниш Капур, 2001 г.
http://i.telegraph.co.uk/multimedia/archive/01723/PD39032334_B0RCP6_1723915c.jpg

Ил. 19. Порталът на облака – Аниш Капур, 2006 г. <http://www.doublestonesteel.com/wp-content/uploads/2014/06/cloudGate-photo-01.jpg>

Ил. 20. Ходещо в нашият ум - Ник Хорнби, 2009 г.
http://images.artnet.com/images_us/magazine/features/todd/todd9-28-10-10.jpg

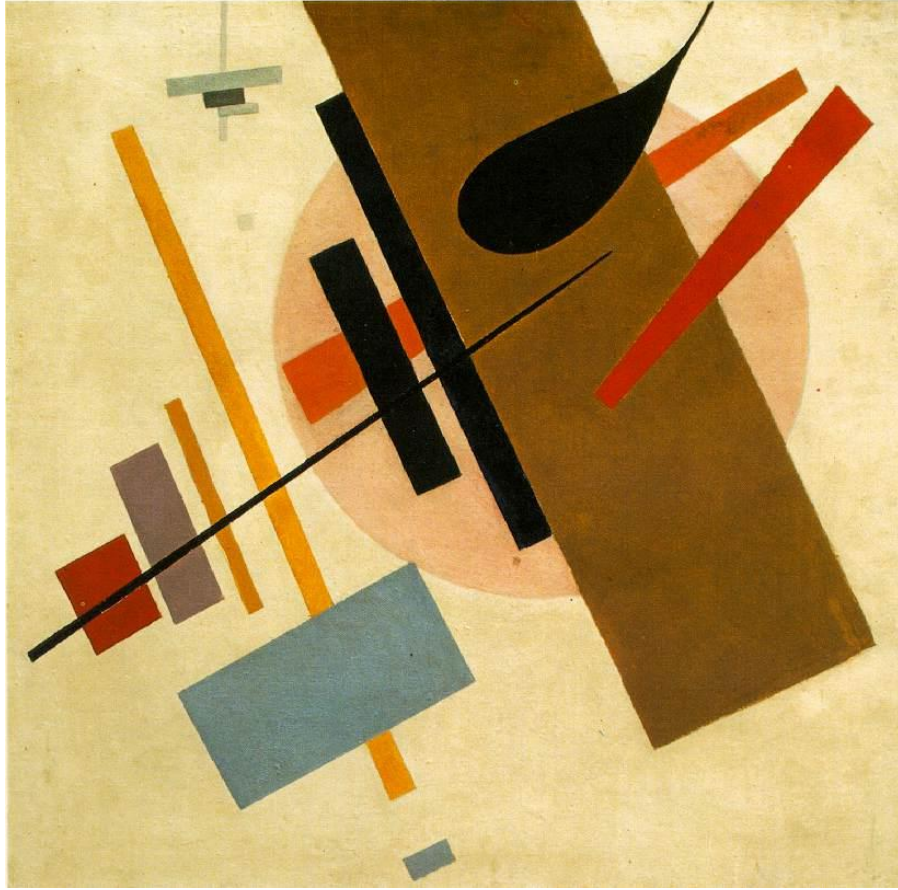
Ил. 1. „Госпожиците от Авиньон“, Пабло Пикасо 1907 г.

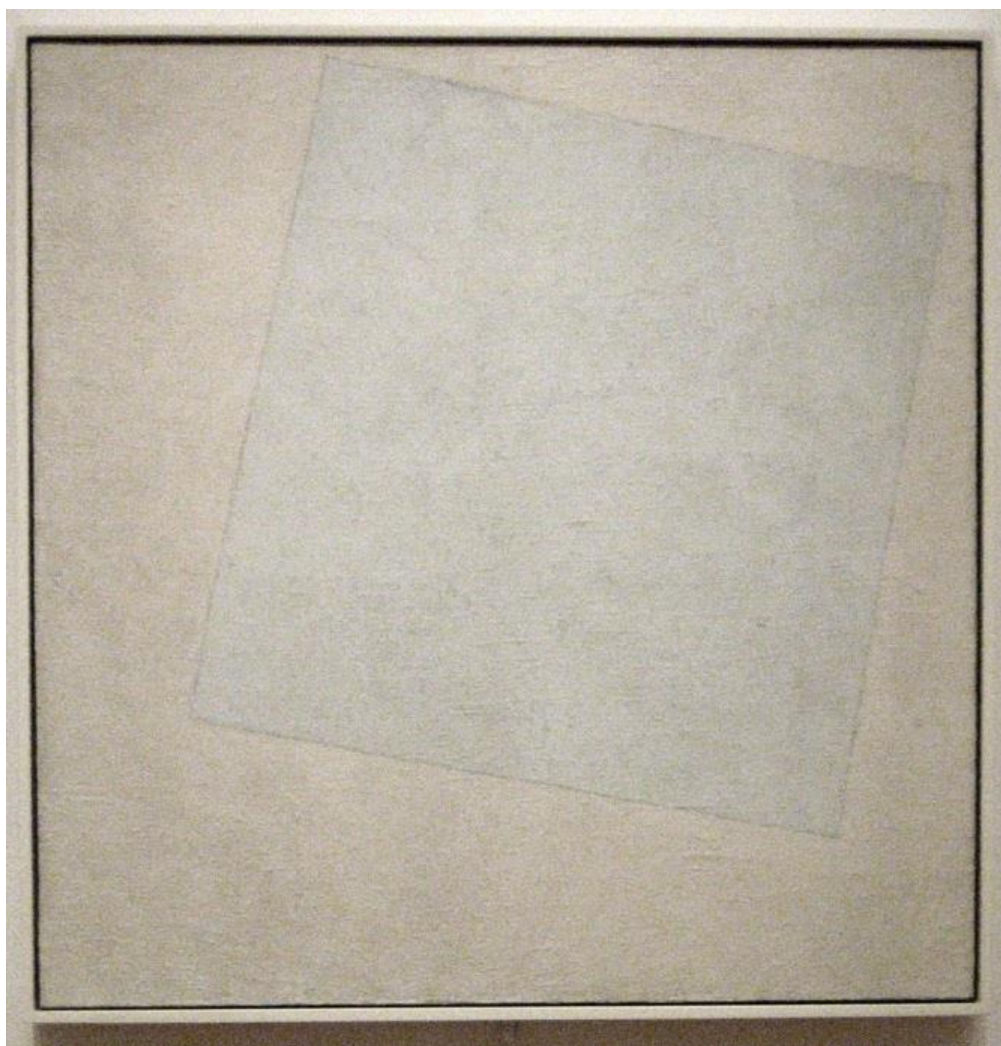
Ил. 2. Натюрморт с плетен стол. Пабло Пикасо 1912 г.

Ил. 3. Нападането на копиеносците, Умберто Бочони, 1915 г.

Ил. 4. Супрематизъм – Супрематизъм, Малевич 1916 г.

Ил. 5. Супрематизъм – композиция „Бяло върху бяло“, Малевич 1918 г.

Ил. 6. . Конструктивизъм – „ProunVrashchenia“ El_Lissitzky. 1919г.

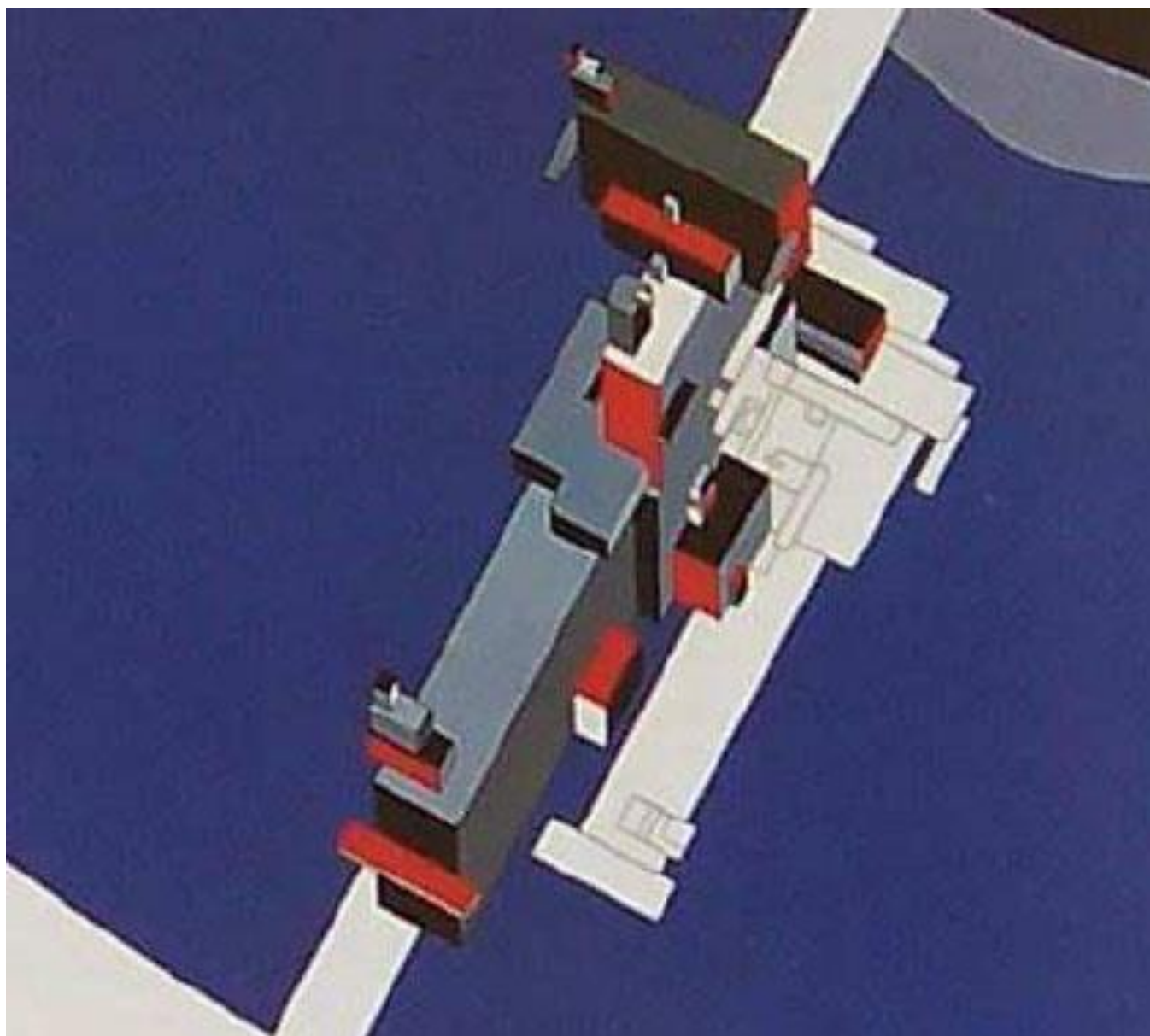
Ил. 7. Конструктивизъм – агитационен плакат на Маяков.

Ил. 8. Felix Nussbaum Haus – Даниел Либескинд, 1998 г.

Ил. 9. Run Run Shaw Creative Media Centre – Даниел Либескинд, 2011г

Ил. 10. „Тектониката на Малевич“ – Заха Хадид, 1976 г.

Ил. 11. “Moonsoon” – Заха Хадид, 1990 г.

Ил. 12. Изложба „Форма в движението“ – Заха Хадид, 2011-2012 г.

Ил. 13. BMW Z9 – Крис Бенгъл, 1999 г.

Ил. 14. BMW 7 (E65) series. – Крис Бенгъл

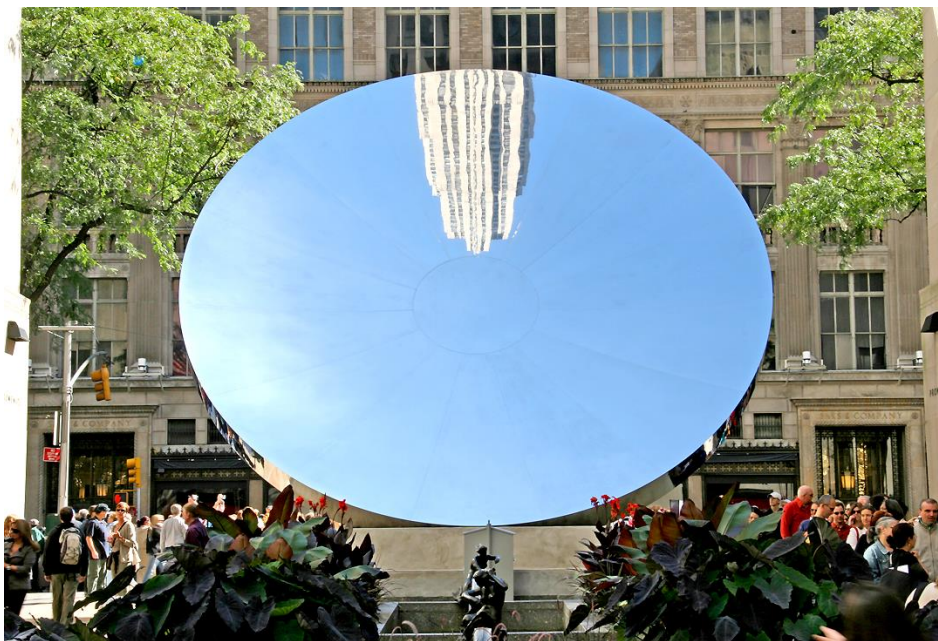
Ил. 15. Samsung Galaxy s6 Edge – Крис Бенгъл,

Ил. 16. „Таратантара“ – Аниш Капур, 1999 г.

Ил. 17. „Марсияс“ – Аниш Капур, 2001 г.

Ил. 18. Небесно огледало – Аниш Капур, 2001 г.

Ил. 19. Порталът на облака – Аниш Капур, 2006 г.

Ил. 20. Ходещо в нашият ум - Ник Хорнби, 2009 г.